

ΑΡ. 3621

ΑΡ. ΑΠΟΦΑΣΗΣ 85

Αριθμός 4112

ΟΙ ΠΕΡΙ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ
ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΝΟΜΟΙ ΤΟΥ 2001
(Νόμοι 30(I) του 2001 και 122 (I) του 2001)

Απόφαση δυνάμει του άρθρου 11

Ο Έφορος Δημοσίων Ενισχύσεων, ασκώντας τις εξουσίες που του παρέχονται δυνάμει του άρθρου 11 των περί Ελέγχου των Δημοσίων Ενισχύσεων Νόμων του 2001, εκδίδει την ακόλουθη απόφαση:

Τίτλος: Σχέδιο παροχής οικονομικής βοήθειας σε επιχειρήσεις/βιομηχανίες κυπριακών προϊόντων οι οποίες συμμετέχουν σε εμπορικές εκθέσεις του εξωτερικού που οργανώνει το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού.

1. Διαδικασία:

Στις 14 Ιουνίου 2002 κοινοποιήθηκε από το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, ως Αρμόδια Αρχή, στον Έφορο Δημοσίων Ενισχύσεων προσχέδιο νέου προγράμματος ενισχύσεων το οποίο φέρει τον τίτλο «Σχέδιο παροχής οικονομικής βοήθειας σε επιχειρήσεις/βιομηχανίες κυπριακών προϊόντων οι οποίες συμμετέχουν σε εμπορικές εκθέσεις του εξωτερικού που οργανώνει το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού». Η κοινοποίηση έγινε σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 10 των περί Ελέγχου των Δημοσίων Ενισχύσεων Νόμων του 2001 (εφεξής καλουμένων ως ο "Νόμος") και του περί Ελέγχου των Δημοσίων Ενισχύσεων (Διαδικασία Κοινοποίησης) Διατάγματος του 2001.

2. Περιγραφή του κοινοποιηθέντος προγράμματος ενισχύσεων:

- (α) Αρμόδια Αρχή υπεύθυνη για την εφαρμογή της κοινοποιηθείσας ενίσχυσης είναι το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού·
 - (β) ο στόχος της κοινοποιηθείσας ενίσχυσης είναι η ανάπτυξη των διμερών εμπορικών συναλλαγών της Κύπρου κατά κύριο λόγο με τη χώρα όπου διοργανώνεται η έκθεση. Επίσης, η συμμετοχή σε εκθέσεις του εξωτερικού συμβάλλει στην επιμόρφωση των κυπριακών επιχειρήσεων/βιομηχανιών για τις συνθήκες εμπορίας στις ξένες αγορές·
 - (γ) η ενίσχυση χορηγείται στους εκθέτες με τη μορφή της κάλυψης μέρους του κόστους του εκθεσιακού χώρου στο κρατικό κυπριακό περίπτερο καθώς επίσης και με την κάλυψη μέρους των μεταφορικών εξόδων των εκθεμάτων και της λειτουργίας του περιπτέρου·
 - (δ) δικαιούχοι της κοινοποιηθείσας ενίσχυσης είναι επιχειρήσεις/βιομηχανίες κυπριακών προϊόντων οι οποίες εμπίπτουν στον ορισμό των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων (Μ.Μ.Ε.), όπως αυτές ορίζονται στο παράρτημα των περί Ελέγχου των Δημοσίων Ενισχύσεων (Μικρές και Μεσαίες Επιχειρήσεις) Κανονισμών του 2001, οι οποίες προτίθενται να συμμετάσχουν για πρώτη φορά σε συγκεκριμένη έκθεση. Τα εκτιθέμενα προϊόντα θα πρέπει να είναι αποκλειστικά κυπριακά. Οι δικαιούχοι υποχρεούνται να παρευρίσκονται στην έκθεση είτε προσωπικά είτε με αντιπρόσωπο·
 - (ε) επιλέξιμα κόστη-ένταση: Τα επιλέξιμα κόστη είναι το ενοίκιο του εκθεσιακού χώρου, η κατασκευή του κυπριακού περιπτέρου, τα έξοδα αποστολής και επιστροφής των εκθεμάτων, το δικαίωμα συμμετοχής, η εγκατάσταση ηλεκτρισμού και νερού, καθώς επίσης και τα έξοδα λειτουργίας του περιπτέρου. Η έκταση του εκθεσιακού χώρου ανά εκθέτη θα καθορίζεται από την Αρμόδια Αρχή και θα κηραίνεται στα πιο κάτω πλαίσια:
 - (i) μέχρι 15 τ.μ. περίπου για εκθέματα μικρού όγκου·
 - (ii) μέχρι 35 τ.μ. περίπου για ογκώδη εκθέματα.
 Η ένταση της ενίσχυσης επί των πιο πάνω επιλέξιμων κόστων είναι 50%.
- Για επιχειρήσεις/βιομηχανίες οι οποίες ασχολούνται με προϊόντα πρώτης μεταποίησης της γεωργίας, κτηνοτροφίας και αλιείας η ένταση της ενίσχυσης ανέρχεται σε 85%·

- (στ) το πρόγραμμα θα τεθεί σε ισχύ την 1η Μαΐου 2003 και δεν προβλέπει ημερομηνία λήξεως·
- (ς) προϋπολογισμοί: προβλεπόμενη δαπάνη για το 2002 £1,35 εκ.·
- (η) νομική βάση: κρατικός προϋπολογισμός (άρθρο 26.298 κεφάλαιο 14.02.3)·
- (ο) προβλεπόμενοι δικαιούχοι: 101-500·
- (ι) μέσα παροχής πληροφοριών και ελέγχου. Λειτουργοί της Αρμόδιας Αρχής παρευρίσκονται στο κρατικό περίπτερο. Όλες οι δαπάνες που συνεπάγεται η συμμετοχή σε εκθέσεις πραγματοποιούνται από την Αρμόδια Αρχή. Γύρω στο 50% της δαπάνης που βαρύνει τους δικαιούχους θα προκαταβάλλεται στην Αρμόδια Αρχή με την υποβολή της αίτησης ενδιαφέροντος για συμμετοχή. Το τελικό ποσό της χρέωσης θα προσδιορίζεται και θα διευθετείται από τους εκθέτες μετά το πέρας της έκθεσης. Σε περίπτωση που κάποιος που συμμετέχει δεν τακτοποιήσει πλήρως τις οικονομικές εκκρεμότητές του, τούτο θα λαμβάνεται σοβαρά υπόψη κατά την εξέταση μελλοντικών αιτήσεών του με σκοπό τον αποκλεισμό του από συμμετοχή σε άλλες εκθέσεις.

Η Αρμόδια Αρχή δεσμεύεται ότι, σε περίπτωση έγκρισης, θα υποβάλλει προς τον Έφορο, σύμφωνα με το άρθρο 12 του Νόμου, αναλυτική τριμηνιαία έκθεση για τον τρόπο και το στάδιο υλοποίησης του προγράμματος·

- (ια) σώρευση: Δεν προβλέπεται σώρευση. Διευκρινίζεται ότι οι δικαιούχοι μπορούν να πάρουν βοήθεια για συμμετοχή τους σε συγκεκριμένη έκθεση και από ανάλογο πρόγραμμα ενίσχυσης το οποίο όμως παρέχεται με βάση το κανόνα *de minimis*.
3. Αξιολόγηση της ενίσχυσης που κοινοποιήθηκε:
- (α) Σύμφωνα με το άρθρο 3 των περί Ελέγχου των Δημοσίων Ενισχύσεων Νόμων, ουδεμία παροχή δημόσιας ενίσχυσης είναι επιτρεπτή στη Δημοκρατία εκτός αν έχει προηγουμένως εγκριθεί από τον Έφορο. Επίσης, σύμφωνα με το άρθρο 2 του Νόμου, "δημόσια ενίσχυση" σημαίνει την οικονομική ενίσχυση που χορηγείται υπό οποιαδήποτε μορφή, άμεσα ή έμμεσα, από το Δημόσιο ή με πόρους του Δημοσίου και που νοθεύει ή απειλεί να νοθεύσει τον ανταγωνισμό δια της ευνοϊκής μεταχείρισης ορισμένων επιχειρήσεων ή ορισμένων κλάδων παραγωγής.
- (β) Η κοινοποιηθείσα ενίσχυση κρίθηκε ότι συνιστά δημόσια ενίσχυση διότι ικανοποιεί σωρευτικά τις προϋποθέσεις του Νόμου—
- (i) Χορηγείται άμεσα από το Δημόσιο, διότι η κοινοποιηθείσα ενίσχυση χορηγείται από το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, από φορέα δηλαδή του Κράτους. Σύμφωνα με το άρθρο 2 του Νόμου, Δημόσιο σημαίνει το Κράτος, τους Δήμους και τις Κοινότητες·
- (ii) συνιστά οικονομικό όφελος αφού η επιχορήγηση που παρέχεται στις δικαιούχους επιχειρήσεις (δικαιούχος 2(δ) ανωτέρω) σημαίνει οικονομικό πλεονέκτημα το οποίο οι αποδέκτριες επιχειρήσεις δε θα είχαν λάβει υπό τις κανονικές συνθήκες της επιχειρηματικής τους δραστηριότητας·

(iii) συνιστά ευνοϊκή μεταχείριση ορισμένων επιχειρήσεων ή κλάδων παραγωγής κι αυτό γιατί η επιχορήγηση δε δίδεται γενικά σε όλες ανεξαιρέτα τις επιχειρήσεις αλλά περιορίζεται στις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις/βιομηχανίες κυπριακών προϊόντων οι οποίες προτίθενται να συμμετάσχουν για πρώτη φορά σε συγκεκριμένη έκθεση·

(iv) τέλος, επειδή το κοινοποιηθέν πρόγραμμα επιτρέπει τη χορήγηση ενισχύσεων στις δικαιούχους επιχειρήσεις (2(δ) ανωτέρω) και επειδή οι ενισχύσεις αποτελούν πλεονέκτημα προς αυτές, γι' αυτό το μέτρο είναι σε θέση να νοθεύσει τον ανταγωνισμό στις αγορές άλλων χωρών.

Η διαπίστωση και μόνο της ύπαρξης νόθευσης ή της δυνατότητας νόθευσης του ανταγωνισμού ικανοποιεί και την τελευταία προϋπόθεση που θέτει ο Νόμος στο άρθρο 2 στον ορισμό του όρου δημόσια ενίσχυση. Ως εκ τούτου, δεν απαιτείται εκ του Νόμου να εξεταστεί περαιτέρω κατά πόσο η νόθευση του ανταγωνισμού είναι σημαντική ή όχι. Συνεπώς, ακόμα και στις περιπτώσεις εκείνες που το μερίδιο αγοράς των ενισχυόμενων επιχειρήσεων είναι αμελητέο, η πιο πάνω προϋπόθεση ικανοποιείται.

(γ) Εφόσον από τα ανωτέρω προκύπτει ότι η κοινοποιηθείσα ενίσχυση συνιστά δημόσια ενίσχυση σύμφωνα με τις διατάξεις του Νόμου, εξετάστηκε κατά πόσο αυτή ανήκει στις κατηγορίες ενισχύσεων που δεν εμπίπτουν στις διατάξεις του Νόμου σύμφωνα με το άρθρο 6 του Νόμου, για τις οποίες, όμως, απαιτείται κοινοποίηση.

Όσον αφορά το μέρος του προγράμματος που αφορά αυξημένες ενισχύσεις προς επιχειρήσεις προϊόντων πρώτης μεταποίησης των κλάδων αυτών, με βάση το άρθρο 3 του Νόμου, δεν απαιτείται έγκριση του Εφόρου.

Αναφορικά, εξάλλου, με τη δεύτερη κατηγορία ενισχύσεων που προνοεί το άρθρο 6 του Νόμου, δηλαδή τις δημόσιες ενισχύσεις προς τις επιχειρήσεις που ανήκουν άμεσα ή έμμεσα κατ' αποκλειστικότητα σε αλλοδαπούς και οι οποίες κτώνται το εισόδημά τους από πηγές εκτός της Δημοκρατίας, κρίθηκε ότι, εφόσον οι επιχειρήσεις αυτές κτώνται το εισόδημά τους από πηγές εκτός της Δημοκρατίας, δεν μπορούν να δραστηριοποιηθούν στον τομέα της παραγωγής προϊόντων στη Δημοκρατία. Τούτο υποστηρίζεται και από σχετικές διατάξεις των περί Φορολογίας του Εισοδήματος Νόμων του 1961 έως 2001.

Λαμβανομένων υπόψη των πιο πάνω εξετάστηκε περαιτέρω σε ποια κατηγορία ενισχύσεων, από τις κατηγορίες που προνοούν τα άρθρα 4,5 και 5Α του Νόμου, εμπίπτουν οι υπόλοιπες δημόσιες ενισχύσεις.

(δ) Αρχικά εξετάστηκε κατά πόσο η κοινοποιηθείσα ενίσχυση εμπίπτει στις κατηγορίες των ενισχύσεων του άρθρου 4 του Νόμου που ο Έφορος υποχρεούται να εγκρίνει. Επειδή η ενίσχυση παρέχεται αποκλειστικά σε επιχειρήσεις παραγωγής κυπριακών προϊόντων οι οποίες συμμε-

τέχουν σε εκθέσεις στο εξωτερικό, κρίθηκε ότι η ενίσχυση δεν εμπίπτει σε καμιά από τις πέντε κατηγορίες που ορίζει το άρθρο 4.

Στη συνέχεια εξετάστηκε κατά πόσο η δημόσια ενίσχυση εμπίπτει στην απαγόρευση του άρθρου 5Α. Σύμφωνα με το άρθρο 2 του Νόμου ενίσχυση για εξαγωγές σημαίνει δημόσια ενίσχυση που συνδέεται άμεσα με τις εξαγόμενες ποσότητες, τη δημιουργία και λειτουργία δικτύου διανομής ή τις τρέχουσες δαπάνες εξαγωγικής δραστηριότητας. Νοείται ότι δεν αποτελούν ενισχύσεις για εξαγωγές οι δημόσιες ενισχύσεις που συνδέονται με το κόστος συμμετοχής σε εκθέσεις και το κόστος μελετών και συμβουλών για την εισαγωγή σε νέα γεωγραφική αγορά νέου ή υπάρχοντος προϊόντος. Η κοινοποιηθείσα ενίσχυση συνδέεται άμεσα με το κόστος συμμετοχής σε εκθέσεις. Κατά συνέπεια κρίθηκε ότι η κοινοποιηθείσα ενίσχυση δεν εμπίπτει στο άρθρο 5Α του Νόμου.

Ενόψει των πιο πάνω, κρίθηκε ότι η κοινοποιηθείσα ενίσχυση εμπίπτει στις πρόνοιες του άρθρου 5 και πιο συγκεκριμένα του 5(1)(β) του Νόμου, δηλαδή στις ενισχύσεις που μπορεί να εγκριθούν από τον Έφορο και αφορούν την προώθηση της ανάπτυξης ορισμένων οικονομικών δραστηριοτήτων, εφόσον δεν αλλοιώνουν τους όρους των συναλλαγών σε βαθμό αντίθετο με το κοινό συμφέρον.

Αφού λήφθηκε περαιτέρω υπόψη ότι το άρθρο 5(2) του Νόμου προνοεί την έκδοση κανονισμών, όπου είναι απαραίτητο, που περιέχουν λεπτομερή κριτήρια για την έγκριση δημόσιων ενισχύσεων δυνάμει του άρθρου 5(1) του Νόμου, κρίθηκε ότι σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 5 του Νόμου η κοινοποιηθείσα ενίσχυση δύναται να εγκριθεί από τον Έφορο με βάση τις πρόνοιες του Νόμου ή και των δυνάμει του άρθρου 5(2) του Νόμου εκδοθέντων Κανονισμών.

Ο Έφορος, αφού έλαβε υπόψη τις λεπτομέρειες του κοινοποιηθέντος προγράμματος (σκοπό- ένταση- δικαιούχους- σώρευση κ.α.), έκρινε ότι τα κριτήρια που καθορίζουν οι περί Ελέγχου των Δημοσίων Ενισχύσεων (Μικρές και Μεσαίες Επιχειρήσεις) Κανονισμοί του 2001 ικανοποιούνται. Λήφθηκαν, επίσης, υπόψη τα μέτρα ελέγχου και πληροφοριών που θα εφαρμόζει η Αρμόδια Αρχή σε περίπτωση έγκρισης του προγράμματος.

Σύμφωνα με τον Κανονισμό 7(β) των πιο πάνω Κανονισμών, οι ενισχύσεις που χορηγούνται σε μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις και δε σχετίζονται με επενδύσεις εγκρίνονται από τον Έφορο, εφόσον συνδέονται με την πρόσθετη δαπάνη που είναι αναγκαία για τη μίσθωση, το στήσιμο και τη λειτουργία του περιττέρου για την πρώτη συμμετοχή της επιχείρησης σε συγκεκριμένη εμπορική έκθεση και η ακαθάριστη ενίσχυση δεν υπερβαίνει το 50% των επιλέξιμων κόστων. Οι Μ.Μ.Ε. ορίζονται στο παράρτημα των πιο πάνω Κανονισμών. Επιπλέον, σύμφωνα με τον Κανονισμό 9 των ίδιων Κανονισμών, «χορηγηθείσες ενισχύσεις σχετικά με το ίδιο επιλέξιμο κόστος, δε σωρεύονται με οποιαδήποτε άλλη ενίσχυση, εφόσον η σώρευση αυτή έχει ως αποτέλεσμα ένταση ενίσχυσης υπερβαίνουσα την καθορισμένη με τους παρόντες Κανονισμούς».

Με βάση το Νόμο και τους Κανονισμούς κρίθηκε ότι το κοινοποιηθέν πρόγραμμα πληροί όλες τις προϋποθέσεις και ως εκ τούτου μπορεί να εγκριθεί.

4. Απόφαση:

Για τους λόγους αυτούς,

Ο ΕΦΟΡΟΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ ΤΑ ΕΞΗΣ:

A. Το κοινοποιηθέν πρόγραμμα ενισχύσεων με τίτλο «Σχέδιο παροχής οικονομικής βοήθειας σε επιχειρήσεις/βιομηχανίες κυπριακών προϊόντων οι οποίες συμμετέχουν σε εμπορικές εκθέσεις του εξωτερικού που οργανώνει το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού» συνιστά δημόσια ενίσχυση σύμφωνα με το άρθρο 2 του Νόμου. Σύμφωνα με το άρθρο 6 του Νόμου, το πρόγραμμα αυτό δεν εμπίπτει στις διατάξεις του Νόμου στο μέρος του που αφορά δημόσια ενίσχυση σε μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις/βιομηχανίες πρώτης μεταποίησης της γεωργίας, κτηνοτροφίας και αλιείας που συμμετέχουν για πρώτη φορά σε συγκεκριμένη έκθεση στο εξωτερικό και ως εκ τούτου δεν απαιτείται για το μέρος αυτό του προγράμματος, με βάση το άρθρο 3 του Νόμου, έγκριση του Εφόρου.

Το υπόλοιπο μέρος του προγράμματος κρίθηκε ότι δεν αντιβαίνει προς τις διατάξεις του Νόμου ή και των Κανονισμών. Ως εκ τούτου, ο Έφορος, αφού έλαβε υπόψη και τα μέτρα ελέγχου και πληροφοριών που θα εφαρμόσει η Αρμόδια Αρχή, αποφασίζει έγκριση του προγράμματος.

B. Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στο Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού.

Λευκωσία, 8 Ιουλίου 2002

ΧΡ. ΑΝΔΡΕΟΥ,

Έφορος Δημοσίων Ενισχύσεων.

Ε.Α.Ε. 25.06.002.85 (422.2.1.3.1.1.1)